

Tehnični dan: VETER

8. 5. 2020

Pa ponovimo

- ▶ Pomisli – kaj je že veter?
- ▶ Zrak, ki se premika? DA 😊
- ▶ Zakaj se že premika?
- ▶ Zaradi kroženja toplega in hladnega zraka.
- ▶ Si kdaj pomislil, zakaj je ponekod hladneje, ponekod pa topleje?
- ▶ Zakaj se pojavljajo temperaturne razlike? (oglej si na naslednji strani)

VETER

- ▶ Veter na Zemlji nastaja zaradi delovanja Sonca. Ko se Zemlja vrtili okoli svoje osi, Sonce ogreva različne dele zemeljske površine. Površina pa se ne segreva enakomerno.
- ▶ Če ne nebu ni oblakov, se površje Zemlje segreva hitreje. Na območjih, ki so trenutno prekrita z oblaki, pa je segrevanje počasnejše, ker se del sončne energije odbije od oblakov nazaj v vesolje.
- ▶ Zemlja se segreva hitreje kot morje, ker se voda nenehno pretaka in odnaša toploto drugam. Topla površina segreva zrak, ki je nad njo. Topli zrak pa se dviga in na njegovo mesto mora pri tleh dotekati zrak iz okoliških hladnejših območij. **To gibanje imenujemo veter.**
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=0yXC45dgmSs> video je v angleščini, a je dovolj, če spremljaš samo slikice.

VETER – kam oz. od kod piha? V svojih zvezkih poišči vetrovno rožo in si jo oglej!

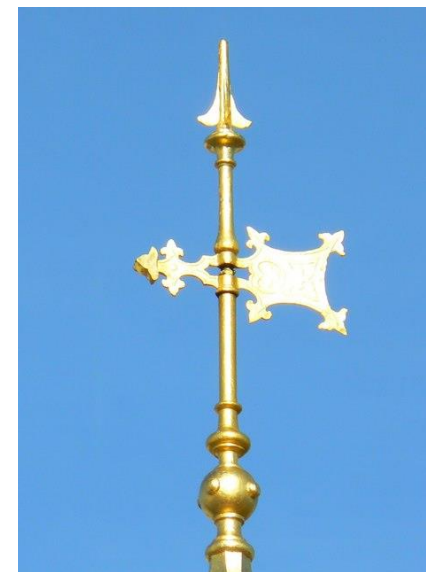
VETROKAZI

To je vremenski petelin in kaže kam oz. iz katere strani piha veter.

To je vetrovna vreča – kaže smer in jakost vetra.

Vetrokaz na cerkvi.

VETER – kako hitro oz. močno piha?
V svojih zvezkih poišči Beufortovo lestvico
in si jo oglej.

VETROMER

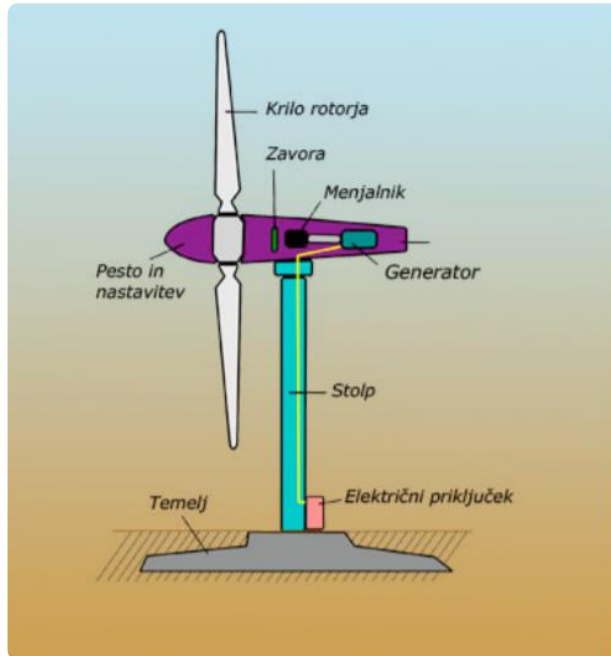
Meteorološke ali vremenske postaje

Razišči, katera je nam najbližja!

- ▶ V Sloveniji je veliko meteoroloških postaj. Tam se meri temperatura in vlažnost zraka ter tlak in hitrost vetra. Na osnovi teh podatkov, ki jih zberejo, naredijo vremensko napoved, ki je objavljena v časopisih, televiziji, radiju ...

VETRNA ELEKTRARNA

Zgradba vetrnice

VETRNICI ZA PRIDOBIVANJE ELEKTRIKE JE PODOBNA MLINU, LE DA NAMESTO VODE, VETRNICI POGANJA VETER.

OBSTAJAJO PA TUDI MLINI NA VETER, NPR. NA NIZOZEMSKEM.

Tukaj si lahko ogledaš kako vetrnica deluje: <https://www.youtube.com/watch?v=LNXTm7aHvWc>

KAJ JE TORNADO? Razišči, kakšna je razlika med tornadom in orkanom.

- ▶ Je močan, nevihtni veter, za katerega je značilen vrtničasti oblak v obliki dimnika. Raztezajo se od tal do nevihtnega oblaka.
- ▶ Njihov premer je lahko nekaj 10 m ali tudi nekaj 100 m. Trajajo lahko nekaj minut, močni pa se ohranijo tudi do nekaj ur.
- ▶ Premikajo se kar hitro – približno 55 km/h (toliko kolikor hitro se z avtom voziš s starši skozi mesto). Največja zabeležena hitrost pa je kar 240 km/h. A vetrovi v samem tornadu dosežejo hitrost tudi več kot 500 km/h.
- ▶ V primeru, da nastanejo tornadi nad morjem ali jezerom, jih imenujemo vodne trombe.

TORNADO in ORKAN

- ▶ 10 najbolj vidnih tornadov:

<https://www.youtube.com/watch?v=oWlx3Erswh8>

- ▶ orkan:

https://www.youtube.com/watch?v=ukNrv_-Cl68

IZDELEK – izberi enega

1. MLIN NA VETER (VETRNICA)

2. ZMAJ

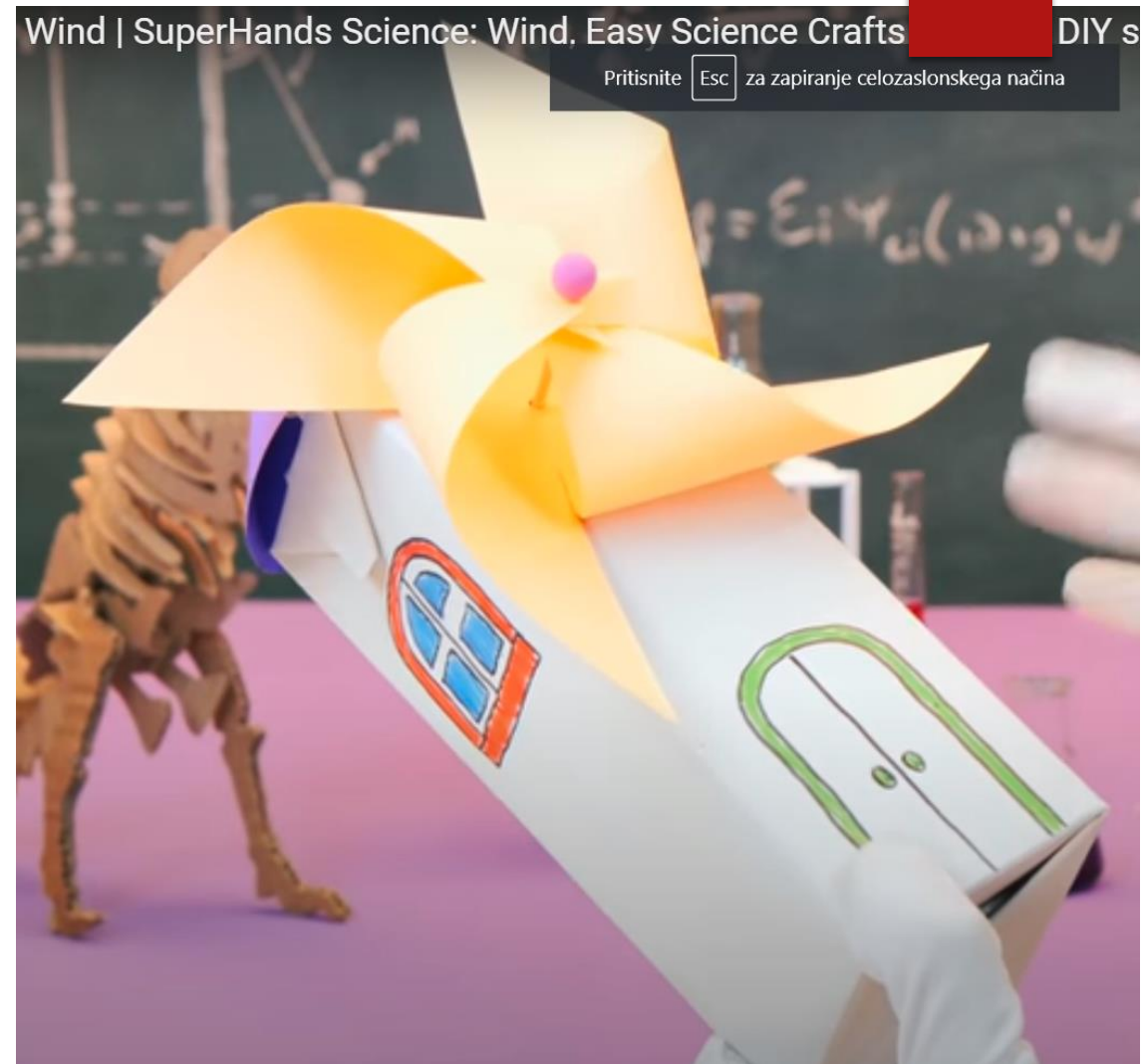
3. RAFT Z JADROM

1. MLIN NA VETER (VETRNICA)

Potrebuješ:

- ▶ tetrapak ali neko embalažo,
  - ▶ škarje,
  - ▶ flomastre,
  - ▶ buciko ali risalni žebliček, manjši žebelj
  - ▶ trši papir.
- ▶ Sledi navodilom tule:
<https://www.youtube.com/watch?v=XgCHxMXkljQ>

Wind | SuperHands Science: Wind, Easy Science Crafts

DIY s

Pritisnite **Esc** za zapiranje celozaslonskega načina

2. ZMAJ

- ▶ Izdelaj svojega zmaja. Uporabi material, ki ga najdeš doma in v naravi: palice, vrv, kakšno polivinilasto vrečko, lepilni trak.
- ▶ Tukaj imaš en primer: <https://www.youtube.com/watch?v=vZFqWGV9HjE>
- ▶ Zmaj je lahko različnih oblik in narejen je lahko iz različnih materialov – malo razišči in enega naredi ter seveda preizkusi.

3. RAFT Z JADROM

- ▶ Izdelaj raft z jadrom. Le-tega lahko izdeláš na različne načine. Materiale poišči v naravi in doma – paličice, list ...
- ▶ Potrebuješ še vrv.
- ▶ Tukaj imaš dva načina, kako ga narediti:
http://www.beafunmum.com/2015/03/stick-raft-boats/?fbclid=IwAR3PZeFjLLxSNqTTMwyNFGpn3T817l8rrTKKhVWZJO3L_x_xCmjKARsx7M

<https://www.youtube.com/watch?v=LI7vSVBhYAE>

Ko končaš ...

- ▶ Seveda svoj izdelek preizkusi.
- ▶ Fotografiraj ga in mi ga pošlji.

**Odlično!
Čestitam!**

